

Payí Poro Timotio nání ríwíyo eaṅínarini.

Payí rina Timotio nání Poro ná ríwíyo eaṅínarini. Poro ámi aṅí yoí Romíyo gwí niṅwearíná Timotio sini Epesasiyo niṅweari Jisasoyá siyikí e imónigíáyo umeṅweaṅáná Poro “Nioni nípikipírí aṅwi ayoríani?” niyaiwiríná Timotio eṅí neága nuri pí pí wímeáípimi xopirárí wipaxí imóníwíniginiri payí rina neari diṅí sixí umímoṅinigini.

1 ¹ Poroni —Nioni Gorixo wimóníagi nání Kiraisi Jisasoyá wáí wurimeiaríṅá wonirini. O t́ni nikáriniríṅpimi dání diṅí niyimiṅí imóniṅwá Gorixo negí śmimaṅíyo dáníniṅí “Apí seaiimíárini.” neariṅípi nání wáí wurimeíwíniginiri nírípeaṅonirini. ² Nioni Timotioxi —Joxi gí niaíwoxíniṅí diṅí sixí ríyíṅáoxini. Joxi nání payí rina neari mónaparíṅini. “Negí ápo Gorixo t́ni Áminá Kiraisi Jisaso t́ni awaú wá ríwianiri ayá ririmixiri joxi níwayiróniri ṅweari nání siiri éfisixini.” nimónarini.

“Joxi nání Gorixomi yayí wiaríṅáriní.” uriṅí nánirini.

³ Nioni aníṅí ikwáwiyirani, áríwiyirani, Gorixomi joxi nání rixiṅí niruriyiríná omi —O nioni yariṅí re niniríná “Negí aríowa omi pírániṅí nixídíróná yagípa nioni eni axípi xídariṅáonirani?” yariṅí e niniríná esisí bi mininí xídariṅáorini. Omi joxi nání rixiṅí niruriyiríná yayí wiaríṅáriní. ⁴ Nioni yayí nisiárimí nibiríná joxi ṅwí neawáriagi raniṅápi nání diṅí nimoríná ámi diṅí níá ayá wí nininía nání “Siṅwí oranimini.” niyaiwiri íkíniṅí sipí niariṅírini. ⁵ Joxi nání diṅí nimoríná diṅí re ninariṅírini, “O mimóní diṅí wikwíroṅomani. Aga nepa Jisasomi diṅí wikwíroṅorini.” Diṅí e ninariṅírini. Dixí ríái Roisí xámi wikwírori dixí rinái Yunisí eni wikwírori yagípa joxi eni “Axípi wikwíroarini.” nimónarini.

“Xwiyíá yayí neainariṅípi nání ayá misinipani.” uriṅí nánirini.

⁶ Ayináni dirírí ripí osimini. Nioni gí wé seáyi e sikwiáraná Gorixo e epaxo imóníwíniginiri simixiṅípi —Apí ríxa rínayíni yáriníṅpírini. Apí ámi ría ápiáwí xwé oeniri pírámi yariṅwápániṅí inírixini. ⁷ Ayí ripí

náni rirariņini. Gorixo kwíyí ayá igigí neainipaxí imóniņipi mineaiapí eņí neánirane ŋweaaníwá náni neaimixiri ámáyo diņí sipí wianíwá náni neaimixiri awayini nipíreánirane yaníwá náni neaimixiri enía náni imóniņipi neaiapiņí eņagi náni rariņini.

⁸ Ayínáni negí Áminá Jisasi Kiraiso náni wái nuriríná ayá wí misiní anani wái urírixini. Nioni o náni wái urimeariņagi náni gwí niņwirárigíoni náni eni ayá misinipa éwinigini. E mepa neri Gorixo eņí sixí símixiņipimi dáni re yaiwírixini, “Nioni eni Poro eņpa axípi neri xwiyíá yayí neainariņipi wái urariņápimi dáni xeaniņí ninímearińáyí, ananirini.” yaiwírixini. ⁹ O nene yariņwápi náni diņí nimori yeáyí nineayimixemeari gí ámá siyikwí mńigíáyí oimónípoyniri wéyo íá neaumiriņmani. Eņíná dáni “Nioni wá niwianiri e wiimíarini.” yaiwiáragípi náni diņí nimori yeáyí nineayimixemeari nioniyáyí oimónípoyniri wéyo íá neaumiriņrini. O xwíá sini mimixinińáná re niyaiwiriņipimi dáni wá neawianiņrini, “Kiraisi Jisaso ámáyo yeáyí uyimixemeáwiniginiri uowárfimigini.” niyaiwiriņipimi dáni wá neawianiņrini. ¹⁰ Eņíná dáni wá e neawianiņí eņagi aí agwí ríná Kiraisi Jisaso —O yeáyí neayimixemeanía náni neaiiņorini. O rixa xwíá tıyo nibiriņipimi dáni Gorixo “Wá seawianimíarini.” ráriņipi rixa sińáni piaumímí iniņrini. Xwiyíá nene yayí neainariņipimi dáni Jisaso wía neaókmixáná re niyaiwirane nińíá imóniņwini, “Peariņwápimi Jisaso xopirárfímí iyí riwiņinigini? Diņí niyimíņí nene maníní aniņí ŋweaníwá náni ipi rineaiapiņiniginini?” niyaiwirane nińíá imóniņwini. ¹¹ Xwiyíá yayí neainariņí api náni áwaní urimeri wái urimeri uréwapiyemeri éwiniginiri niriņeañonirini. ¹² E niriņeañoni eņagi náni xeaniņí ripi nímeañrini. E neri aí api náni nioni ayá wí mininarinini. Ayí ripi náni ayá wí mininarinini. Gorixo, nioni diņí wikwírońáo náni nioni nińíarini. “O xwiyíá yayí neainariņí wái riméwiniginiri náni íániņí niepíxíniasiniņipi síá Jisaso weapíníáyí imónie náni anani meņweapaxorini. Ámá ámi siņí xegí bi tńni sayá nimixiri ripírixiniri meņweapaxorini.” nimónariņagi náni ayá wí mininarinini.

¹³ Xwiyíá eņwipeáriņiņí, nioni xamiņoxi e dáni wái uriri uréwapiyiri éwiniginiri siņwepigí siaríná aría niņipi xaiwí íá xirírixini. Kiraisi Jisaso tńni nawíni nikáriniríná diņí wikwírori diņí sixí uyiri neriņipimi dáni xwiyíá api xaiwí íá xirírixini. ¹⁴ Xwiyíá ayá tńi imóniņí íániņí siepíxíniasiniņí api kwíyí Gorixoyápimi dáni —Api siyikwí bi mńiņipirini. Diņí neaxixéroņipirini. Apimi dáni íániņí siepíxíniasiniņipi íá nixiriri meņweáirixini.

“Esia piropenisıyo dánıyí niniepisamoárimi ugíawixini.” urıņí nánirini.

¹⁵ Joxi nińíarini. Esia piropenisıyo dánı Jisasomi diņí wikwíroarigíá náni niniepisamoárimi ugíawixini. Niniepisamoárimi nuróná wigí wáu

Pigeraso tñi Xemoseniso tñi awaú eni niniepisamoárimi ugñisixini. ¹⁶E neri aí “Áminá Jisaso Onesiporasomi tñi áamá xegí ajiwámi wearigiáyo tñi ayá urimixíwinigini.” nimónarini. Ayí ripi nánirini. O ámi ámi diñí sixí nimímoayinjirini. Nioni gwí ñweañáoni nání aiwi ayá miwini ¹⁷añí Romi ripimi niremónapiríná nioni nání ayá tñi piá néra nuri nímeanjiginini. ¹⁸Ayináni “Sía negí Áminá Jisaso áamá niyoni mí ómómiximí eníáyimi omí ayá urimixíwinigini.” nimónarini. Nioni sini Epesasiyo ñweañáná seáyí o niinjipi nání eni joxi rixa nijá imóninjini.

“Xwiyíápi wíyo eni íániñí wiepíxíniasírixini.” urinjí nánirini.

2 ¹Ayináni gí niaíwiniñí imóniñoxi, joxi re niyaiwinirinijipimi dání, “Kiraisi Jisaso tñi nawíni ikárininjáoni eñagi nání Gorixo wá wí miníwianipa yarinjirani?” niyaiwinirinijipimi dání eñí sixí eánei. ²Xwiyíá nioni áamá obaxí aríá egé dání raríná aríá niñipi joxi eni áamá diñí uñwiráripaxí imónigiáyo áwanjí nuriri íániñí wiepíxíniasírixini. Ayí e dání xamiñj wíyo uréwapiyipaxí imónipíría nání rirarinjini.

“Jisasomi xídariñagi nání sikárfápi xwámámí wíirixini.” urinjí nánirini.

³Ewayí xwiyíá bí ripi nání diñí moi. Simiñj wínarigiáyí wami wímeanipi nání ududí mirinipa nero wigí mixí ináyomi eñí neániro númi uxídariñáwa yapi joxi eni axipi e nimóniri Kiraisi Jisasomi nixídíríná símeaníápi nání ududí mirinipa neri xe onímeaniri xídírinxini. ⁴Simiñj wínarigiáwa simiñj wínariñwáo none yariñwápi nání yayí owininiri pí pí omiñj áamá síá ayí ayo yarigiápi xe nawíni rígwirígwíniñj oeániniri mé ná bini xío wimónariñipini yarigiárini. ⁵Ewayí xwiyíá ripi nání eni diñí moi. Yamiyamúrónigí inarigiá go go yamiyamúrónigí inipíri nání xiáwo rárfípimi xixeni aríá miwí anijí winíagi nání manj níwiaíkiri xegí diñj tñi áwini e niyaimi niyapirínáyí, yayí niwimori yamiyamúrónigí niniríná múróomi miní winipi wipaxí menini. ⁶Ewayí xwiyíá ripi nání eni diñj moi. Áamá niríkwíniri omiseáyí éo, o xámi wíwami nimúrori aiwá nimiri nipaxorini. ⁷Ewayí xwiyíá nioni nira weapariñáyí nání diñj moi. Joxi e neríná Ámináo simixinjipimi dání re yaiwipaxirini, “Ayí api nání ría rinini? Api nání ría rinini?” yaiwipaxí eñagi nání “Api nání diñj moi.” rirarinjini.

⁸Joxi Jisasi Kiraiso nání aríá wí mikeamopani. Nioni xwiyíá yayí neainariñipi wáí niriríná re rariñápa “O nipémáná ámi xwáripáyo dání wiápinimeañorini. Negí arío mixí ináyí Depitoyá iwiáriawéyí worini.” E rariñápa o xixeni api e imóniñorini. ⁹Nioni xwiyíá api wáí urariñagi nání “O nipikwini miyarinini.” niniaiwiro xeanijí ninikárayiro áamá rikikirío yarigiáyo gwí ñwirárarigiápa api eni api eni nigíárini. Nioni gwí niñwirárigíá aiwi xwiyíá Gorixoyápi eni gwíniñj miñwirárinini. ¹⁰Xwiyíá Gorixoyápi eni gwíniñj miñwirárininjagi nání nioni áamá Gorixo

xegí íá yiyamiximí enjyí nání diñí nimorí nioni nikárarigíápi nipimíni xwámámí wiarinárini. Ámá ayí Kiraisi Jisasomi diñí wikwíróaná o tñi nawíni nikárinirinípimi dání yeáyí uyimixemeari anjñami xío tñi aninjí seáyí e nimóniro nweapíría nání wimixiri éwiniginiri e yarinárini. ¹¹Xwiyíá re riniñipi nene diñí njaráripaxípirini, “O tñi nikárinirinípimi dání penwaéneníñi enjánáyí, diñí niyimiñí eni tñjwaéne nimóniri o tñi nweanwárini. ¹²Nene pí pí neaímeáíyo xwámámí niwiranénáyí, wíyo eni seáyí e niwimónirane xío tñi nawíni umeñweanwárini. Nene ‘O negí Ámináomani.’ niriranénáyí, xío nene nání eni ‘Ayí nání nioni majíárini. Gí ámá wímani.’ riníárini. ¹³Nene ínáná diñí neañwiráripaxípi mepa yarinagwi aiwi o sa aninjí diñí njaráripaxípi yarinorini. Ámi siní bi nimixiri ripaxí mimóniño enagi nánirini.” Xwiyíá e riniñipi nene diñí njaráripaxípirini.

“Uréwapiyarigíáyí xwiyíá ximiximí niniro mirinipa érixini.” urinjí nánirini.

¹⁴Xwiyíá nioni rirarinápi ámá joxi tñj e nweagíáyo dirirí wírixini. E neríná Gorixo sinjwí anije dání joxi riperrí xwiyíániñí bi mirí aga nepa sekaxí re urírixini, “Xwiyíá nání ximiximí niniro mirinipa époi.” urírixini. Ximiximí niniro rinarigíápi ámá wíyo nanj bi wiarinímani. Aríá wiarigíáyo xwiríá wikixearinjí enagi nání rarinjini. ¹⁵Gorixo “Timotio mimiwiároarinj wo ría imónini?” osiaiwiniri aninjí miní érixini. Xwiyíá nepaxinjí imóniñipi xegí riniñipa nireñwipéa nuri urírixini. E neri re érixini. Ámá wigí ominjí neríná nanj éíá enagi nání “Ámá ominjí nioni éápi sinjwí niwinirínáyí, ayá ninipaxímani.” yaiwiarigíáyí yarigíápa axípi érixini.

Sipi xwiyíá Gorixomi mixídarihíáyí rarihíápi nánirini.

¹⁶Xwiyíá ámá Gorixomi mixídipa neríná riro íkíá iwíyo dání riro yarihíápi gí tñj e dání orípoiwiniri sinjwí miwinipa érixini. Ayí ripi nání rarinjini. Xwiyíá íkíá iwíyo dání rarihíápi, ayí Gorixomi mixídipa epíría nání ná jte xixoyípií mfoarinjirini. ¹⁷Ámá ayí wigí píné e rarihíápi oremániñí xwé nimóga uníá enagi nání rarinjini. Ámá e rarihíáyí wigí waú Xaimeniaso tñi Pairitaso tñi awaurini. ¹⁸Awaú xwiyíá nepaxinjí imóniñipi píni niwíariri majimajjá néra xejwími nuríná re rarihíáwaurini, “Kiraisomi diñí wikwírówaéne negí diñí sinj neaimixíipimi dání rixa wiápnimeáwá enagi nání nipémáná negí warápi ámi ríwéná bi wiápnimeanímani.” rarinagíi nání ámá diñí wikwírogíá wí midimidáni ayagwí imixáriníárini. ¹⁹Wí midimidáni ayagwí imixáriníá enagi aiwi xwiyíá Gorixoyápi sínániñí eaárinini. Xwiyíá oyápi síná anj nimiriróná síná iwamíó nitíwayirori tígíápi wí mikwierómioá xaíwí sínániñí eániñipi yapi imónini. Sínániñí eániñipimi ríwaminjí

ripiáu niriniri eánini, “Ámá xíoyá imónigíáyí ayí Ámináo o nijjárini.” riniri “ ‘O gí Ámináorini.’ rarigíá gíyí gíyí wigí sipí yarigíápi ríwímíni umamóirixini.” riniri enjíaú apimi niriniri eánini.

“Gorixomi seáyí nañí wiipaxoxi imóníirixini.” urinjí nánirini.

²⁰ Anjé xwé wiwámi sixí xixegíni weni. Sixí awiaxí síjá gorí tínirani, síjá siripá tínirani, imixiniñípini miweneni. Úrapí sixí íkiá tínirani, xwíá tínirani, imixiniñípini eni wí weni. Wíniyí ayá tíni mearigíápirini. Wíniyí ayá tíni mimearigíápirini. ²¹ Ayináni ámá gíyí gíyí sipí api nipini nání igíániñí eánigíáyí, ayí ámá Gorixomi seáyí nañí wiipaxíyírini. Sixí ayá tíni mearigíáwániñí imóniñoi. Xíio “Awá tíni e éimigini.” wimónariñípi nání ráriñí imóniñíwániñí imóniñoi. Sixí rixa diñí peyeañíwá yapi mimóní añí xiáwo sini awá tíni aiwá ríá yeaanipaxí imóniñwá yapi imóniñoi. Sixí pí pí nañí imóniñípi neríná meámíániri wí e pírániñí nimixiníro weñíwá yapi imóniñoi. ²² Ayináni íwí sikiñoiyíné íeapá seainípi píri níwiaíkiárími éi úirixini. “Wé róniñí imóniñípipimi oiponimíni.” yaiwiri “Xwiyíá nepaxiñí imóniñípipimi diñí níkwíróa oumíni.” yaiwiri “Ámáyo diñí sipí owimíni.” yaiwiri “Ámá tíni piyíá owírinaneyi.” yaiwiri neri ámá íkwiráfnániñí imónigíápipimi dání Ámináo arirá oneainiri urarigíáyí tíni nawíni xixeni e éirixini.

“Xwiyíá ikweakwímí rarigíápi aría miwí pírániñí wé uróirixini.” urinjí nánirini.

²³ E neri aí xwiyíá majimajíá níkáriníro diñí ríá níxeyánimáná ikweakwímí rinarigíápi bi xe onixímeaniniri síñwí miwinípa éirixini. Joxi nijjárini. Xwiyíá api niriniróná sa ximiximíni niníro rinarigíá enjagi nání rariñini. ²⁴ Ámináooyá xináñiñí nimóniri omiñí wiirigíá gíyí gíyí xwiyíá ximiximí niníro mirípa éirixini. E mepa nero ámá níni nání wá wumíxiro pírániñí uréwapíyípaxí imóniño “Sipí ámá ayí níkáriápi ananirini.” yaiwiro éirixini. ²⁵ Uréwapíyaríná mañí píri wiaíkiámí yarigíáyo awayini xwiyíá nuríro pírániñí wé uroaníro éirixini. Ayí “Xwiyíá nepaxiñí imóniñípi, ayí apíríani?” níyaiwiro xixeni e waropári epíría nání xámi imónigíápi Gorixoyá diñí tíni ríwímíni mamóirixiniri awayini xwiyíá nuríro pírániñí wé uróirixini. ²⁶ Ámá ayí ámi diñí íá níxiñíro awí obo —O xío wimónariñípi oépoyiniri yapí wíwapíyíñorini. O awí ñweañí mañí umóníápipimi dání ayí nurakínárimí úfirixiniri awayini xwiyíá nuríro pírániñí wé uróirixini.

“ ‘Jisasomi oxídímíni.’ yaiwiaríñagi aí ámá sipí xixegíni epíría nání sañí runiníárini.” urinjí nánirini.

3 ¹ Joxi ripi nání diñí írónéi. Síá yoparí imóniñíyí tíñíná Jisaso weapíníáyí sini mimóniñáná “Omi aníñí ouxídaneyi.” yaiwiarigíáyo

sanj wunipaxí imóniņipi wímeanjárini. ² Ayí áamá sipíyí ripi ripi epíría eņagi nání rariņini. Wiwaniņni diņj sipí iniro nigwí nání íkíniņj sipí iniro mixí meakíniniro wárixá imóniro ikayíwí riro xináixaneyo aríkwíkwí wiro áamá amipí naņj bi wíagía aí yayí miwipa ero pí pí ŋwía imóniņipi wiwíá rirómí ero ³ úrixímeáyo diņj sixí muyipa ero símisí neainiróná piyía miwíriniņaxí imóniro sipí owímeaniri mimayió riro pí pí feapá winariņipi miwiaíkipaxí imóniro pí pípi oyaneyiniri neróná ímí tíni ero pí pí naņj imóniņipi nání wikí óniro ⁴ wigí wíniyí aí nání miyí uriro pasá umero ayá nepearimáná úrapí ero wiwaniņyí nání “Seáyi e mimónipa reņwini?” yaiwiniro amipí neríná Gorixo yayí winariņipi nání íkíniņj sipí bi miwí wiwaniņyí yayí winariņipini nání íkíniņj sipí wiro epíríarini. ⁵ Mimóni xwiyía niři “Gorixomi pírániņj xídaniro ría yariņoi?” oneaiwípoyiniri nero aiwi oyá eņj eániņj xíomi xídipíría nání wimixipaxí imóniņipimi ríwí umopíríarini. Ámá e yariģiáyi tńj e yarírórixini. ⁶⁻⁷ Ayí áamá ayíyá wí ripi yariģiá eņagi nání “Ayí tńj e yarírórixini.” rirariņini. Wigí xwiyía piyipi yí urariģiáipimi dání aņj ákiņáyo nipáwiro apixí wigí íwí éiáipimi dání ayá udunariņiwami — Íwa diņj nipikwini mimaxirigiřwarini. Wigí miņj winariņipimi dání sipí oyaneyiniri nipemeánimi warigiřwarini. Nijía oimónaneyiniri aniņj miní nēwapíniri aí xwiyía nepaxiņj imóniņipi tńi xixeni nijía mimónarigiřwarini. Íwami yapí wíwapiyaríná aría niwiro nání gwíyóniņj nikiripeaániri ŋweaņoi. ⁸ Eņíná Janiso tńi Jaboriso tńi awáu Mosesomi maņj píř wiaíkmí yaniri nání egípa áamá sipí ayí —Ayí diņj ría xeyániģiáyí eņagi nání diņj nipikwini mimoarigiřyírini. Xwiyía nepa imóniņipimi diņj mikwíroariņagía nání Gorixo ríwí umoņyírini. Ayí eni awáu egípa axípi xwiyía nepaxiņj imóniņipi píř wiaíkmí yaniro yariģiáini. ⁹ Eņíná yegí Isireriyí wigí awáu Mosesomi maņj píř wiaíkmí owiaiyiniri yariģiápi siņwí niwinaxídiróná “Majimajía nikáriniri ría yariņii?” yaiwiagiápa agwi ríná eni áamá níni sipí yariģiáyí wigí yariģiápi siņwí mí nómixiróná “Majimajía nikáriniro ría éiawixini?” yaiwipíría eņagi nání xwiyía nepaxiņj imóniņipi píř wiaíkmí yaniro yariģiápi sipúrúř epíríarini.

“Nioni rirēwapiyijaپی xaiwí íá xirírixini.” urini nánirini.

¹⁰ Joxi nioni tńi nemerai siņwí nanaxídagoxi eņagi nání nioni ámáyo urēwapiyemeagápirani, nemeríná yagápirani, e oeminiri yagápirani, Gorixomi diņj niwikwíróa wagápirani, wikí miwónipa neri awayini yagápirani, áamá nání wá nunagápirani, xeaniņj xwámámí wiagápirani, api nipini yagápi nání joxi nijíarini. ¹¹ Nioni aņj Adiokiyi riniņipimi tńi Aikoniamiyi riniņipimi tńi Risitirai riniņipimi tńi aņj apiaú apimi wái urimearíná xeaniņj nikářiagi nání ríniņj nímeaņipi nání eni joxi nijía imóniņini. Xeaniņj ría tńj nikářiayíagía aí xwámámí wiņářini. Api

nipimini dání Ámináo éí nimíminiñjirini. ¹² Ai, áamá Kiraisi Jisaso tñni nawíni ikárinigíá eñagi nání omi pírániñjí oxídaneyiniri yarigíá niyoni eni xeaniñjí wímeanfárinini. ¹³ Ámá sipí yarigíáyí tñni mimóni yarigíáyí tñni wigí sipí yarigíápi sayá nimixa nuróná wíyo yapí wíwapiyiro wiwaniñjíyí oboyá ññjío dání yapí éwapíniro epíríárinini. ¹⁴ E epíríá eñagi aí xwiyíá joxi riréwapiyinqápmi dání niñfá imóniri “Api nepaxiñjí imóniñjípíríani?” yaiwiáriri eñjipi wí aríá mikeamó xaíwí íá xirírixini. Ayí ripi nání rirariñjini. Joxi nene xwiyíá api ririñwaéne nání “Ayí ññjí ñwiráripaxiyíríani?” niyaiwiri pírániñjí niñfá imóniri ¹⁵ oníná dání ríwamiñjí Gorixoyá niriniri éániñjipi nání niñfá imóniri eñagi nání rirariñjini. Ríwamiñjí niriniri éániñjí api joxi íá nroriñjípimi dání ññjí émí saímí moñjipi moría nání siwániñjí sipemeari Kiraisi Jisasomi ññjí wikwírópimi dání yeáyí riyimixemeanía nání siwániñjí sipemeari epaxirini. ¹⁶ Gorixoyá ríwamiñjí niriniri éániñjí nipini xíoyá kwíyípimi dání niriro eagíápirini. Nepa imóniñjipi nání nearéwapiyipaxí imóniri xejwí yariñwápi nání siwá neaipaxí imóniri ayiyumí neaipaxí imóniri wé róniñjí imóniñjipi yaníwá nání yayíwí neamepaxí imóniri eñjipirini. ¹⁷ Xwiyíá api áamá Gorixoyá imónigíáyí ripiaú epíríá nánirini. Xíó “E érixini.” wimónariñjipi epíríá nání eñjí sixí éániro pí pí nañjí imóniñjipi epíríá nání ipimóniro epíríá nánirini.

“Xwiyíá Gorixoyápi wáí uriri xixeni eri érixini.” uríñjí nánirini.

4 ¹ Kiraisi Jisaso niweapiri áamá niyoni siñáni niwimónimáná mixí ináyíniñjí neri áamá xíoyáyí xwioxíyo mimeámí eri pegíáyorani, sini siñjí nimóniri ñweagíáyorani, womi womi píá niméra uri eníá eñagi nání o tñni Gorixo tñni awaú siñwí anigífe dání xwiyíá apimi joxi wiárí mimúropaxí imóniñjí ripi oririmini. ² Xwiyíá Gorixoyápi wáí urírixini. “Aríá owianeyi.” wimónariñjagi niwinirínáranini, “Aríá miwipa oyaneyi.” wimónariñjagi niwinirínáranini, wáí uriri nání ipimónírixini. Ámá Gorixoyá imónigíáyí sipí yariñagía niwiniríná wigí yarigíápi nání ayá owuduniniri mixí uriri “Píni wiárípoyi.” uriri érixini. Jisasomi pírániñjí ouxidípoyiniri eñjí rirémixí wírixini. Api api neri aí apaxí mé nañjí mimónariñjagía niwiniríná wikí tñni murí awayini nuréwapiya úrixini. ³ Ayí ripi nání rirariñjini. Xwiyíá eñwípeáriniñjipi áamá paimimí niwiro aríá miwí epíríá rixa añwi erini. Ayí api aríá miwí re epíríárinini. Xwiyíá xegí bi imóniñjipini aríá owianeyiniri wigí wimónariñjipi tñni xixeni uréwapiyarigíáyíni nimearo awí eámeámíniñjí epíríárinini. ⁴ Xwiyíá nepaxiñjí imóniñjipi ríwimíni nimamoro piyíñjí ikayíwíyo aríá niwiro xídaníro nání epíríárinini. ⁵ Ayí e epíríá eñagi aí joxi ññjí nañjini nimori xixeni iríni érixini. Pí pí símeápi sa xwámámí wiri ámáyo xwiyíá yayí neainariñjipi wáí urimeminiri eri Kiraisoyá xináixíniñjí nimóniri omiñjí wiiría nání imóniñjoxi ámáyo e wíwiniginiri imóniñjipi tñni xixeni eri

éirixini. ⁶Ayí ripi náni rirariņini. Gorixo náni naņwí ridiyowá neríná ápiáwí xwé oweniri iniigi waini iwayimoarigiápániņi nioni gí ragí rixa iwayimoaniro yariņoi. Nioni nipikipíríe aņwi ayo eņagi náni rariņini. ⁷Nioni Kiraisomi nuxídíríná ámá “Xíó xopírárí niniríeniņoi?” niyaiwiniri eņi neániri eņi menarigiápániņi yáriáonirini. Ámá yamiyamúrónigi niniróná yoparí e múroarigiápániņi yáriáonirini. Xwiyía nene diņi ikwíroariņwápi wí mimiwiáró xaíwí íá nixira úáonirini. ⁸Ayináni ámá yamiyamúrónigi niniróná xámi múróomi yayí wimoarigiápa nioni náni eni rixa imónariniņipi, ayí ripirini. Ámináo —O ámáyo pía nimeríná xixeni wigí yarigiápi tni wiariņorini. O yayí ninimori Kiraiso eņipimi dáni “Wé róniņoxirini.” niráriníápirini. Api nioni nánini mimónini. Ayí ámá giyí giyí Kiraiso negí siņwí aņiņwaé weapiwiniginiri wimónarigiáyí náni eni imónini.

“Nioni tñji e náni aņni bíirixini.” uriņi nánirini.

⁹Timotioxi sini mé nioni tñji e náni birfa náni aņiņi miní éirixini. ¹⁰Ayí ripi náni rirariņini. Dimaso amipí ámá Gorixomi mixídariğáyí yarigiápi náni wimóniagi niniepisamoárimi aņi Tesaronaikayo náni úinigini. Kireseniso eni Garesia piropenisíyo náni úinigini. Taitaso eni Darimesia piropenisíyo náni úinigini. ¹¹Ruko xegí xewini nioni tni ŋweaņwi. Ayináni joxi Makomi niwirimeámi bíirixini. O saņi nirónaropaxi imóniņo eņagi náni rirariņini. ¹²Nioni Tikikaso rixa aņi Epesasiyo náni urowáriárinini. ¹³Joxi nibiríná gí iyía nipánoyí aņi yoí Tirowasiyo Kapasoyá aņiwámi pni wiáriņáú tni bikwí tni nimeáxa bíirixini. E neríná “Bikwí sipisipí wará tni imixiniņipi, api aņipaxíríani?” niyaiwiri api eni nimeáxa bíirixini.

Arekisadao náni uriņi nánirini.

¹⁴Amipí ainixí tni imixariņi Arekisadao, o aga sipí nikáriņinigini. E nikáriagi aí Ámináo xío nikáriņipi tni xixeni pirí umamoníárinini. ¹⁵O aga sipí nikáriņi eņagi náni joxi eni ámá omi siņwí niwinaxídiri éirixini. O none uréwapiyemeariņwápi mimiwiáiłki eminiri náni mřimiri niaxídiņi eņagi náni rariņini.

“Ámá niniepisamoárimi úagía aí Gorixo éi nimíminiņirini.” uriņi nánirini.

¹⁶Iwamió xwirixí nimearíná nioni wákwínimiri xwiyía uraríná ámá wo sopiņi minó nni niniepisamoárimi úíawixini. “E níápi náni Gorixo xwiyía bi mumeariņa éwinigini.” nimónarini. ¹⁷Ayí niniepisamoárimi úagía aiwi Ámináo wí miniepisamó eņi sixí nímixiņi eņagi náni nioni aņi xwirixí niarigiíwámi dáni xwiyía nioni wáí rimeariņapi uraríná émáyí aņi ami gimi dánjiyí aría nigíárinini. Ai, maņi nioni umóniņapimi

dáni Ámináo éi nimíminiŋírini. ¹⁸ Ayináni nioni niŋjárini. Nioni sini xwíá tŋyo ŋweaŋáná pí pí Poromi sipí owikáraneyiniri nííápi Ámináo anani éi ninimíminíísáná aŋínami xíoyá xwioxíyo oŋweaniri yeáyí niyimixemeaníárini. Ayináni omi íníná seáyi e numíeyoáa úwanigini. Api e éwanigini.

Yayí niwiowáriríná uriŋápi nánirini.

¹⁹ Joxi Pirisiraími tŋni Akwiraomi tŋni ayaúmi tŋni Onesiporasepówami tŋni áamá ayo “Poró yayí seaiwárenapiŋoi.” uríirixini. ²⁰ Re náni nibiríná Erasitaso aŋí Koriniyo uríniŋírini. Tiropimaso simixí yariŋagi aŋí Mairitasio wáriŋárini. ²¹ Ríwipi yariŋíná sini mimóniŋáná sini mé aŋíni bíirixini. Yubiuraso tŋni Pudenisó tŋni Rainaso tŋni Kirodiao tŋni yegí nirixímeá re ŋweagíáyí nŋni tŋni yayí siowárenapariŋoi. ²² Ámináo wá riwianiri diŋí rikikayori éwinigini. Apirini.